

*Gianni Buquicchio**

Türk Anayasa Mahkemesi'nin Sayın Başkanı,
Anayasa Mahkemelerinin Sayın Başkanları,
Saygıdeğer Hakimler,
Bayanlar ve Baylar,

Türk Anayasa Mahkemesi'nin 50. kuruluş yıldönümünü kutlamak için bugün burada, Ankara'da olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum.

Bu kadar çok Anayasa Mahkemesi ve Yüksek Mahkeme temsilcisini Ankara'daki bu toplantıda biraraya getirebilmiş olmanız bütün kıtalardaki Yüksek Mahkemelerle ne kadar iyi bir iletişim içinde olduğunuzu ortaya koyuyor. Hatta bu toplantıyı, Anayasa Yargısı Dünya Konferansı'na benzetmek yanlış olmayacaktır.

Bu vesileyle, Anayasa Yargısı Dünya Konferansı'nın kurucu belgesinin kısa zaman önce yürürlüğe girdiğini ve yaklaşık altmış mahkemenin bu organizasyona üye olduğunu belirtmek isterim. Bugün aramızda bulunan mahkemelerin çoğu Anayasa Yargısı Dünya Konferansı'nın da üyesidir; üye olmayan mahkemelerin de en kısa zamanda katılacağını ümit ediyorum.

Sayın Başkan,

Türk Anayasa Mahkemesi, uzun geçmişine gururla bakabilecek durumdadır. Zorluklarla karşılaştığı dönemler olmuştur, fakat Anayasa Mahkemesi bu zorlukları aşmasını bilmiştir. Bundan daha da önemlisi, Mahkemenin aydınlık bir geleceğe sahip olmasıdır.

Türkiye'de yargı sisteminin tamamı ile ilgili olarak Venedik Komisyonu'nun da katkı sunduğu yeniden yapılanma sürecinin dışında Anayasa Mahkemesi'ni etkileyecek iki önemli reformdan söz etmek istiyorum:

* Venedik Komisyonu Başkanı

1. Bireysel başvuru yolunun açılması
2. Devam etmekte olan yeni Anayasa çalışmaları

Bireysel Başvuru

Türk Anayasa Mahkemesi'nin Başkanı, 2004 yılında Venedik Komisyonu'ndan bireysel başvuru yolu hakkında bir görüş istemişti. Venedik Komisyonu, Anayasa Mahkemesi'nden gelen bu talebi memnuniyetle karşılamıştı. Bununla birlikte, hepimizin bildiği gibi, bu fikrin bir anayasa değişikliğine dönüşmesi için altı yıl beklemek gerekti ve 2010 yılında bireysel başvuru yolu kabul edildi.

2010 yılındaki Anayasa değişikliği ile çok önemli yenilikler getirilmiştir. Bu reformda, beni üzen tek husus, siyasi partilerin kapatılmasını zorlaştıran değişiklik önerisinin paketin dışında kalması olmuştur. Fakat bu konuda Anayasa Mahkemesi'nin Anayasa ile kendisine tanınmış bulunan yetkileri çok dikkatli bir şekilde kullandığını biliyoruz. Türkiye'deki parti kapatma davalarında sıklıkla "Venedik ilkeleri"ne atıf yapılmaktadır. Komisyonumuzca hazırlanan bu kriterler, siyasi partilerin ancak ekstrem durumlarda kapatılabilmesine izin vermektedir. Yaptığımız çalışmanın ülkenizde dikkate alınması bizi mutlu etmektedir.

2010 Anayasa değişikliği, bireysel başvuru yolunu kabul etti. Anayasa Mahkemesi'nin bu yeni kurumla ilgili olarak sıkı biçimde hazırlık yapmakta olduğunu gözlemliyoruz. Gerek Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne ve diğer Anayasa Mahkemelerine yapılan çalışma ziyaretleri gerekse Avrupa Sözleşmesi üzerine düzenlenen yoğun eğitimler Anayasa Mahkemenizi Eylül ayında uygulanmaya başlayacak olan bireysel başvuru usulüne hazır hale getirmiştir.

Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yolunun açılması, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde Türkiye aleyhine açılan dava sayısını önemli oranda azaltacaktır. Avrupa Konseyi açısından konuşacak olursak, ağır bir iş yükü olan Strazburg Mahkemesi'nin yükünü biraz olsun aldığınız için size şükran borçluyuz. Bireysel başvurularda Türk Anayasasının Anayasa Mahkemesi tarafından Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ruhuna uygun şekilde uygulanması, insan haklarının etkin korunmasına büyük katkı

sağlayacak ve Avrupa Mahkemesi'ne başvurma ihtiyacını ortadan kaldıracaktır.

Anayasa Reformu

Diğer önemli konu, halihazırda devam etmekte olan Anayasa reformudur.

Türk Anayasası çok kez değişikliğe uğradı. Bu değişikliklerin her biri bir ilerleme, iyileştirme niteliği taşıyordu; fakat, bu değişikliklerden tutarlı bir Anayasal bütünlük çıkmadı. Oysa geçmişin yüklerinden kurtulmuş, devletin birincil amacı olarak demokrasi ve insan haklarını kabul eden yeni bir Anayasaya ihtiyaç duyulmaktadır. Ülkenin temel kanunun ortak standartlarımıza uymayan bazı uygulamalar için mazeret olarak gösterilmesine yapacağınız yeni Anayasa ile bir son verebilirsiniz.

Siyasi çoğunluğu elinde bulunduran partinin anayasa yapımı sürecinde geniş bir mutabakat aramasını çok önemli buluyorum. Anayasalar her zaman için, mümkün olan en geniş mutabakat ile yapılmalıdır. Bu süreçte taraflar bütün taleplerini elde edemeyebilir. Anayasa, tavizler ve uzlaşmalar ile ortaya çıkar.

Venedik Komisyonu, bu süreçte de resmî ya da gayriresmî olarak her türlü katkıyı vermeye hazırdır.

Avrupa'nın Türkiye'ye ihtiyacı var. Sizin enerjinize, gençliğinize, dinamizminize ihtiyacımız var. Ortak değerlerimiz olan demokrasi, insan haklarına saygı ve hukuk devleti ilkeleri üzerinde Avrupa'yı yeniden harekete geçirebilirsiniz.

Sayın Başkan,

Türk Anayasa Mahkemesi geride bıraktığı 50 yıl içinde çok önemli kazanımlar elde etti. Gelecekte de Avrupa'nın ayrılmaz bir parçası olan demokratik Türkiye'de çok önemli işlevler göreceğine eminim.

*Gianni Buquicchio**

Mr President of the Constitutional Court of Turkey,
Presidents of Constitutional Courts,
Honourable Judges,
Your Excellencies,
Ladies and Gentlemen,

It is a great pleasure for me to be here in Ankara and to be able to congratulate the Constitutional Court of Turkey to its 50th anniversary.

The fact that so many Constitutional and Supreme Courts have gathered here in Ankara shows how well you are interconnected with Courts in all continents – to the extent that our gathering nearly resembles a meeting of the World Conference on Constitutional Justice.

Let me just mention that the Statute of the World Conference on Constitutional Justice has recently entered into force and nearly 60 Courts have already joined as members. Many of the Courts present today are members and I hope that the other Courts will join soon.

Mr President,

The Constitutional Court of Turkey can look back proudly to its long history.

At times it encountered difficulties, but it overcame these problems. Most importantly we can be confident that the Constitutional Court of Turkey has a bright future.

* President of the Venice Commission

Apart from the important restructuring of the ordinary judiciary on which the Venice Commission has already worked with Turkey, I see two major reforms in Turkey, which directly relate to the Constitutional court:

1. the introduction of the individual complaint and
2. the on-going preparation of a new Constitution

Let me briefly refer to these two developments.

[individual complaint]

Already in 2004, the President of the Constitutional Court of Turkey requested an opinion from the Venice Commission on the introduction of the individual complaint.

The Venice Commission warmly welcomed this initiative, which came from the Court itself.

However, as you know it took another six years until the idea was taken up as part of the constitutional reform package in 2010.

This Package brought about a number of very important changes. I only regret that it was not possible to adopt the limitation to prohibit political parties as part of the Package.

I am confident that the Constitutional Court itself uses this competence very restrictively. In Turkey, reference was often made to the 'Venice principles' which allow prohibiting a political party only in extreme cases. We are glad that our work can be of use in your country.

The 2010 package did contain the introduction of the individual complaint and I have seen how thoroughly the Constitutional Court prepares for this new competence:

study visits to other constitutional courts and the European Court of Human Rights as well as intensive training on the European Convention make

your Court ready for the entry into force of the constitutional complaint in September of this year.

The individual complaint to the Constitutional court will significantly reduce the number of Turkish cases before the European Court of Human Rights.

From the perspective of the Council of Europe we can only be grateful for your help to the overburdened Strasbourg Court.

The application of the Turkish Constitution in the spirit of the European Convention by the Constitutional Court of Turkey will result in an effective protection of Human Rights in the country, without the need for applicants to address the European Court to obtain their due rights.

[constitutional reform]

The other main issue is the constitutional reform, which is currently being prepared in the Turkish Parliament.

Your Constitution has been amended many times; each amendment was an improvement but these amendments have not brought about a breakthrough towards a coherent Constitution, which breaks free from the past and which is based on the principles of democracy and the respect of human rights as the primary goals of the State.

By adopting a new Constitution, you will give a clear signal that the basic law of the country can no longer serve as the excuse for practices, which are not in line with our common standards.

I warmly welcome the intention of the majority to make this process inclusive. A constitution should always be the result of a consensus of the largest possible part of society. Often, it is necessary to make compromises in the drafting of constitutions. In such an inclusive process, no party can obtain all of what it aspires to.

The Venice Commission is of course ready to assist in the reform process, either formally or informally.

Europe needs Turkey. We need your energy, your youth, your impetus. You can help to reinvigorate Europe, on the basis of our common principles – democracy, the respect of human rights and the rule of law.

Mr President,

The Constitutional Court of Turkey has achieved a lot during its first 50 years.

I am sure that in the future we will witness a Constitutional Court as a key element of a democratic Turkey, being an integral part of Europe.